

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2019. gada 11. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi – Direktīva 2002/21/EK (pamatdirektīva) – 2. panta m) punkts – Elektronisko komunikāciju tīkla nodrošināšana – Jēdziens – Direktīva 2002/22/EK (universālā pakalpojuma direktīva) – 31. panta 1. punkts – Īpašu radio vai televīzijas apraides kanālu pārraidīšanas pienākums – Operators, kas piedāvā televīzijas kanālu paketi – Pamatotas apraides saistības – Nosacījumi – LESD 56. pants – Samērīgums

Lietā C-87/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas* (Lietuvas Augstākā administratīvā tiesa) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2019. gada 23. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 7. februārī, tiesvedībā

TV Play Baltic AS

pret

Lietuvos radijo ir televizijos komisija,

piedaloties

Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija VŠĮ,

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], kas pilda devītās palātas priekšsēdētāja pienākumus (referents), tiesneši K. Jirimēe [*K. Jūrimāe*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: Dž. Pitručella [*G. Pitruzzella*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *TV Play Baltic AS* vārdā – *L. Darulienė, advokatė*, kā arī *R. Gediminskaitė* un *I. Barauskienė*,
- Lietuvas valdības vārdā – *R. Dzikovič* un *K. Dieninis*, kā arī *K. Juodelytė*, pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – *A.-L. Desjonquères* un *R. Coesme*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – lietuviešu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. L. Kalēda* un *L. Nicolae*, pārstāvji,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerālvokāta uzklausīšanas, izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu galvenokārt ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV 2002, L 108, 33. lpp.; turpmāk tekstā – “Pamatdirektīva”) 2. panta m) punktu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/22/EK (2002. gada 7. marts) par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (universālā pakalpojuma direktīva) (OV 2002, L 108, 51. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/136/EK (2009. gada 25. novembris), ar ko groza Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, Direktīvu 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē un Regulu (EK) Nr. 2006/2004 par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā (OV 2009, L 337, 11. lpp.) (turpmāk tekstā – “Universālā pakalpojuma direktīva”), 31. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *TV Play Baltic AS* (iepriekš – *Viasat AS*) un *Lietuvos radijo ir televizijos komisija* (Lietuvus Radio un televīzijas komisija, turpmāk tekstā – “*LRTK*”) par to, ka minētā komisija noraidīja *Viasat* lūgumu atbrīvot to no pienākuma retranslēt televīzijas kanālu *LRT Kultūra*.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Pamatdirektīvas 2. panta “Definīcijas” m) punktā ir noteikts:

“elektronisko komunikāciju tīkla nodrošināšana” nozīmē šāda tīkla izveidi, darbību, kontroli vai padarīšanu par pieejamu;

- 4 Universālā pakalpojuma direktīvas 43.–45. apsvērumā ir noteikts:

“(43) Pašlaik dalībvalstis ir uzlikušas konkrētus noteikumus attiecībā uz tīkliem radio vai televīzijas raidījumu raidīšanai sabiedrībai. Dalībvalstīm būtu jāspēj noteikt atbilstīgas saistības uzņēmumiem, kas ir to jurisdikcijā, likumīgas sabiedriskās kārtības apsvērumu interesēs, bet šādas saistības būtu jāuzliek tikai tad, ja tās ir vajadzīgas, lai sasniegtu vispārējo interešu mērķus, ko skaidri definējušas dalībvalstis saskaņā ar [Savienības] tiesību aktiem, un tām būtu jābūt samērīgām, pārskatāmām un pakļautām periodiskam pārskatam. Dalībvalstu uzliktajām saistībām, kas jāievēro, būtu jābūt saprātīgām, t.i., tām būtu jābūt samērīgām un pārskatāmām, ņemot vērā skaidri definētos vispārējo interešu mērķus, un attiecīgos gadījumos tām būtu jāiekļauj noteikumi atbilstīgai atbildībai. Šādas saistības, kas jāievēro, var iekļaut tādu pakalpojumu piedāvāšanu, kas īpaši paredzēti, lai atvieglotu invalīdu piekļuvi.

(44) Tikli, ko izmanto radio vai televīzijas raidījumu pārraidīšanai sabiedrībai, iekļauj kabeļus, satelītu un zemes sakaru pārraides tīklus. Tiem arī jāietver citi tīkli tiktāl, ciktāl būtisks lietotāju skaits izmanto šādus tīklus kā galveno līdzekli radio un televīzijas raidījumu saņemšanai.

(45) Pakalpojumu nodrošināšanas saturs, tāds kā skaņas paketes vai televīzijas pārraides satura piedāvājums pārdošanai, nav iekļauts kopējos reglamentējošos noteikumos elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem. Šādu pakalpojumu sniedzējus nevajadzētu pakļaut universālā pakalpojuma saistībām attiecībā uz šīm darbībām. Šī direktīva neierobežo pasākumus, kas veikti valsts līmenī saskaņā ar [Savienības] tiesību aktiem, attiecībā uz minētajiem pakalpojumiem.

5 Universālā pakalpojuma direktīvas 31. pants “Saistības, kas jāievēro” (*must carry*) ir formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis var noteikt pamatotas saistības, kas jāievēro, īpašu radio un televīzijas apraides kanālu un papildu pakalpojumu[, it sevišķi pieejamības pakalpojumu, ar kuru galalietotājiem invalīdiem nodrošina pienācīgu piekļuvi,] raidīšanai uzņēmumiem, kas ir to jurisdikcijā un kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus, kurus izmanto radio vai televīzijas apraides izplatīšanai sabiedrībai, ja nozīmīgs šādu tīklu lietotāju skaits izmanto tos kā galveno līdzekli radio un televīzijas apraides saņemšanai. Šādas saistības nosaka tikai tad, ja tās ir vajadzīgas, lai īstenotu vispārējo interešu mērķus, kas skaidri un konkrēti noteikti katras dalībvalsts tiesību aktos, un tās ir samērīgas un pārskatāmas.

[..]”

Lietuvas tiesības

6 *Lietuvas Republikos visuomenės informavimo įstatymas* (Lietuvas Republikas likums par sabiedrības informēšanu, turpmāk tekstā – “Likums par sabiedrības informēšanu”), kas grozīts ar 2015. gada 21. maija Likumu Nr. XII-1731, 33. panta 5.–7. punktā ir paredzēts:

“5. Operatori, kas Lietuvā sniedz televīzijas programmu retranslācijas pakalpojumus, kā arī citas personas, kas Lietuvas patērētājiem sniedz televīzijas kanālu un/vai raidījumu pārraides pakalpojumus internetā, ir pienākums retranslēt un pārraidīt internetā visus *Lietuvas nacionālais radijas ir televīzija* valsts televīzijas kanālus nekodētus.

6. *Lietuvas radijo ir televīzijos komisija* [Lietuvas radio un televīzijas komisija] var nolemt atbrīvot no pienākuma retranslēt vai pārraidīt internetā *Lietuvas nacionālais radijas ir televīzija* valsts televīzijas kanālus nekodētus, ja šis lēmums neierobežo patērētāju iespēju skatīties šos kanālus, izmantojot tikai tehniskos līdzekļus, kas ir to rīcībā.

7. Obligātā televīzijas programmu retranslēšana un/vai pārraidīšana internetā starp raidorganizācijām, retranslācijas pakalpojumu operatoriem un citiem uzņēmējiem, kas Lietuvas patērētājiem sniedz televīzijas kanālu un/vai televīzijas raidījumu pārraides pakalpojumus, notiek bez maksas.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

7 *TV Play Baltic* ir Igaunijā reģistrēta sabiedrība, kas veic maksas televīzijas kanālu pakešu pārraidi Lietuvā, izmantojot satelīttelevīzijas tīklu, kas pieder trešajai personai, kurai minētā sabiedrība par to maksā atlīdzību.

8 Kopš 2015. gada grozījumiem Likumā par sabiedrības informēšanu prasītājas pamatlietā darbības ir pielīdzināmas televīzijas programmu retranslēšanas darbībām un saskaņā ar šī likuma 33. panta 5. punktu tai ir pienākums retranslēt *Lietuvas nacionālais radijas ir televīzija V3I* (turpmāk tekstā – “*LRT*”) kanālus, kuru vidū ir arī kanāls *LRT Kultūra*.

9 Prasītāja pamatlietā iesniedza *LRTK* lūgumu piemērot atkāpi no pienākuma pārraidīt šo kanālu.

- 10 Tā kā šīs atkāpes piemērošana tai tika atteikta, prasītāja pamatlietā cēla prasību *Vilniaus apygardos administracinis teismas* (Viļņas Administratīvā apgabaltiesa, Lietuva) atcelt lēmumu, ar ko tika noraidīts tās lūgums.
- 11 Ar 2017. gada 4. janvāra nolēmumu šī tiesa it īpaši apstiprināja prasītājas pamatlietā pienākumu retranslēt minēto kanālu.
- 12 *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas* (Lietuvas Augstākā administratīvā tiesa), kura izskata apelācijas sūdzību, ir šaubas par to, kā interpretēt Savienības tiesības, it īpaši LESD 56. pantu, kā arī Pamatdirektīvu un Universālā pakalpojuma direktīvu.
- 13 Vispirms iesniedzējtiesa norāda, ka Likuma par sabiedrības informēšanu, kas grozīts ar 2015. gada 21. maija Likumu Nr. XII-1731, 33. panta 5. punktā paredzētais retranslēšanas pienākums nav pakļauts nevienam nosacījumam un ka ar šo tiesību normu Lietuvas tiesībās ir transportēts Universālā pakalpojuma direktīvas 31. pants.
- 14 Pirmkārt, šai tiesai rodas jautājums, vai prasītājas pamatlietā darbības ir uzskatāmas par “elektronisko komunikāciju tīkla nodrošināšanu” Pamatdirektīvas 2. panta m) punkta un Universālā pakalpojuma direktīvas 31. panta izpratnē. Tā šajā ziņā norāda, ka prasītāja pamatlietā retranslē televīzijas kanālus, par maksu izmantojot citiem saimnieciskās darbības subjektiem piederošu komunikāciju infrastruktūru.
- 15 Minētā tiesa tomēr norāda, ka dažas šīs infrastruktūras iekārtas tiek izmantotas tikai, lai nodrošinātu prasītājas pamatlietā pārraidīto signālu plūsmu, un ka prasītāju varētu uzskatīt par tīkla operatoru Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/19/EK (2002. gada 7. marts) par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva) (OV 2002, L 108, 7. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/140/EK (2009. gada 25. novembris) (OV 2009, L 337, 37. lpp.), izpratnē.
- 16 Otrkārt, iesniedzējtiesa uzskata – ja prasītājas pamatlietā darbības neietilpst elektronisko komunikāciju tīkla nodrošināšanas jēdzienā, ir jānosaka, vai dalībvalsts saimnieciskās darbības subjektiem var uzlikt citas saistības, kas jāievēro un kas nav minētas Universālā pakalpojuma direktīvas 31. pantā. Tā uzskata, ka prasītājas pamatlietā darbības var tikt uzskatītas par elektronisko komunikāciju pakalpojumiem, kas ietilpst Pamatdirektīvas un Universālā pakalpojuma direktīvas piemērošanas jomā. Tomēr tā neizslēdz, ka šīs darbības varētu tikt uzskatītas par satura nodrošināšanas pakalpojumu, kam nav piemērojami universālā pakalpojuma pienākumi, kas paredzēti šajā direktīvā.
- 17 Treškārt, iesniedzējtiesai rodas jautājums par to, kā interpretēt Universālā pakalpojuma direktīvas 31. panta 1. punktā minēto prasību, saskaņā ar kuru saistības, kas jāievēro, var uzlikt tikai tad, ja nozīmīgs šādu tīklu lietotāju skaits izmanto attiecīgo tīklu kā galveno līdzekli radio un televīzijas apraides saņemšanai. Tā norāda, ka, lai arī šī prasība nav piemērojama uzņēmumiem, kas neietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā, Lietuvas likumdevējs attiecībā uz šo pienākumu nodrošina vienvērtīgu attieksmi pret visiem operatoriem retranslētājiem.
- 18 Ceturtkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka saistības, kas jāievēro, ierobežo LESD 56. pantā paredzēto pakalpojumu sniegšanas brīvību. Tā uzskata – ja šādu ierobežojumu var pamatot ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, kas saistīti ar kultūras politiku, šīm saistībām jābūt samērīgām un nepieciešamām izvirzīto mērķu sasniegšanai. Tai rodas jautājums, vai tam, ka *LRT* pašai ir iespēja pārraidīt kanālu *LRT Kultūra* tajā pašā satelittelevīzijas tīklā, kuru izmanto prasītājas pamatlietā klienti, ir nozīme šajā ziņā, jo *LRT* pārraida citu bezmaksas kanālu šajā pašā satelittelevīzijas tīklā, kuru izmanto pēdējā minētā. Tai šādā pašā veidā rodas jautājums saistībā ar to, ka šis kanāls tiek pārraidīts, izmantojot zemes apraides tīklu un ka daļa no tā satura bez maksas ir pieejama internetā.

19 Šādos apstākļos *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas* (Lietuvas Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [Pamatdirektīvas] 2. panta m) punkts ir jāinterpretē tā, ka jēdzienā “elektronisko komunikāciju tīkla nodrošināšana” netiek ietverta tāda televīzijas programmu retranslēšana, izmantojot trešajām personām piederošos satelītu tīklus, kuru veic [prasītāja pamatlietā]?”
- 2) Vai [Universālā pakalpojuma direktīvas] 31. panta 1. punkts jāinterpretē tā, ka dalībvalstīm ir aizliegts noteikt pienākumu, kas jāievēro (*must carry*) (translēt televīzijas kanālu, izmantojot trešajām personām piederošus satelītu tīklus, un nodrošināt piekļuvi šai translācijai galalietotājiem) komersantiem, tādiem kā [prasītāja pamatlietā], kuri[, pirmkārt,] translē televīzijas kanālu, kas aizsargāts ar nosacītu piekļuves sistēmu, izmantojot trešajām personām piederošus satelītu tīklus, ar nolūku uztvert televīzijas programmu (kanālu) translāciju tiešraidē, tos konvertējot, šifrējot un pārraidot uz mākslīgo Zemes satelītu, no kura tie nepārtraukti tiek pārraidīti atpakaļ uz Zemi, un[, otrkārt,] piedāvā televīzijas kanālu paketes klientiem, ar nolūku pret atlīdzību un ar nosacītas piekļuves ierīcēm nodrošināt piekļuvi šai aizsargātajai televīzijas translācijai (vai tās daļai)?
- 3) Vai [Universālā pakalpojuma direktīvas] 31. panta 1. punkts ir jāinterpretē tā, ka šīs tiesību normas piemērošanas nolūkā tiek uzskatīts, ka ievērojams skaits galalietotāju elektronisko komunikāciju tīklus (šajā lietā – satelītu apraides tīklu) neizmanto kā galveno avotu (līdzekli) televīzijas translāciju uztveršanai, ja minētos tīklus kā galveno avotu (līdzekli) izmanto tikai aptuveni 6 % no visiem galalietotājiem (šajā lietā – māsaimniecībām)?
- 4) Vai izvērtējot [Universālā pakalpojuma direktīvas] 31. panta 1. punkta piemērošanas pamatotību, ir jāņem vērā interneta lietotāji, kuri bez maksas var skatīties attiecīgās televīzijas programmas (vai daļu no tām) tiešsaistē timekļa vietnē?
- 5) Vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tā, ka tas aizliedz dalībvalstīm noteikt obligātu pienākumu komersantiem, tādiem kā [prasītāja pamatlietā], bez maksas retranslēt televīzijas kanālu, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklus, ja raidorganizācija, kuras labā šis pienākums noteikts, pilnībā ir spējīga ar saviem līdzekļiem pārraidīt minētos televīzijas kanālus, izmantojot to pašu tīklu?
- 6) Vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tā, ka tas aizliedz dalībvalstīm noteikt obligātu pienākumu komersantiem, tādiem kā [prasītāja pamatlietā], bez maksas retranslēt televīzijas kanālu, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklus, ja šis pienākums aptvertu tikai aptuveni 6 % no visām māsaimniecībām un šīm māsaimniecībām ir iespēja skatīties minēto televīzijas kanālu, izmantojot Zemes apraides tīklu vai internetu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 20 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai televīzijas programmu retranslēšanas darbība, izmantojot trešajām personām piederošus satelītu tīklus, ietilpst jēdzienā “elektronisko komunikāciju tīkla nodrošināšana” Pamatdirektīvas 2. panta m) punkta izpratnē.
- 21 Ir jānorāda, ka Tiesa ir nospriedusi, ka uzņēmums, kas vienīgi piedāvā televīzijas programmu demonstrāciju straumēšanas režīmā un tiešraidē internetā, nenodrošina elektronisko komunikāciju tīklu, bet gan sniedz piekļuvi elektronisko komunikāciju tīklu nodrošinātu audiovizuālo pakalpojumu saturam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *France Télévisions*, C-298/17, EU:C:2018:1017, 18. un 19. punkts).

- 22 Tāda uzņēmuma situācija, kurš kā prasītāja pamatlietā retranslē televīzijas kanālus, izmantojot satelītu, neatšķiras no tāda uzņēmuma situācijas, kurš šādus kanālus pārraida internetā tādā izpratnē, ka tāpat kā šis pēdējais tas sniedz piekļuvi elektronisko komunikāciju tīklu, šajā gadījumā satelīta tīkla, nodrošinātu audiovizuālo pakalpojumu saturam.
- 23 Lai gan iesniedzējtiesai tomēr ir šaubas par to, vai var uzskatīt, ka darbība pamatlietā ir elektronisko komunikāciju tīklu nodrošināšana, jo dažas satelītu infrastruktūras iekārtas tiek izmantotas tikai, lai nodrošinātu prasītājas pamatlietā pārraidīto signālu plūsmu, ir skaidrs, ka pēdējā minētā neveic nevienu no uzdevumiem, kas uzticēti elektronisko komunikāciju tīkla nodrošinātājam Pamatdirektīvas 2. panta m) punkta izpratnē, proti, būt atbildīgam par tīkla izveidi, darbību, kontroli vai padarīšanu par pieejamu.
- 24 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Pamatdirektīvas 2. panta m) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka televīzijas programmas retranslēšana, izmantojot trešajām personām piederošu satelīta tīklu, neietilpst jēdzienā “elektronisko komunikāciju tīkla nodrošināšana” šīs tiesību normas izpratnē.

Par otro jautājumu

- 25 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Universālā pakalpojuma direktīvas 31. panta 1. punktam ir pretrunā tas, ka dalībvalsts uzņēmumiem, kuri, izmantojot trešajām personām piederošus satelīta tīklus, retranslē televīzijas programmas, kas ir aizsargātas ar ierobežotas piekļuves sistēmu, un piedāvā saviem klientiem televīzijas programmu paketes, uzliek pienākumu pārraidīt televīzijas programmu.
- 26 Ir jāatgādina, ka Tiesa ir nospriedusi, ka direktīvas, kas ietilpst kopējos reglamentējošos noteikumos, pie kuriem pieder arī Pamatdirektīva un Universālā pakalpojuma direktīva, neierobežo valsts līmenī saskaņā ar Savienības tiesību aktiem veiktos pasākumus, lai ievērotu vispārējo interešu mērķus, it īpaši attiecībā uz satura reglamentēšanas un audiovizuālo politiku, šie kopējie reglamentējošie noteikumi neattiecas uz to pakalpojumu saturu, kas sniegti, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *France Télévisions*, C-298/17, EU:C:2018:1017, 25. un 26. punkts).
- 27 Līdz ar to Tiesa atzina, ka Universālā pakalpojuma direktīva ļauj dalībvalstīm brīvi noteikt saistības, kas jāievēro, kuras neietilpst šīs direktīvas 31. panta 1. punktā minētajās, it īpaši uzņēmumiem, kuri, lai gan tie nenodrošina elektronisko komunikāciju tīklus, piedāvā televīzijas programmu demonstrāciju straumēšanas režīmā un tiešraidē internetā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *France Télévisions*, C-298/17, EU:C:2018:1017, 27. punkts).
- 28 Tāpat kā lietā, kurā pasludināts minētais spriedums, aplūkotās darbības, arī televīzijas programmu, kas aizsargātas ar nosacītu piekļuves sistēmu, retranslēšana, izmantojot satelīta tīklu, nozīmē televīzijas satura nodrošināšanu.
- 29 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka televīzijas satura pārraides darbība, ņemot vērā Universālā pakalpojuma direktīvas 31. panta 1. punktu, būtu jāvērtē atšķirīgi atkarībā no tā, vai pārraide ir notikusi, izmantojot satelītu vai internetu.
- 30 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Universālā pakalpojuma direktīvas 31. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka dalībvalsts uzņēmumiem, kuri, izmantojot trešajām personām piederošus satelīta tīklus, retranslē televīzijas programmas, kas ir aizsargātas ar ierobežotas piekļuves sistēmu, un piedāvā saviem klientiem televīzijas programmu paketes, uzliek pienākumu pārraidīt televīzijas programmu.

Par trešo un ceturto jautājumu

- 31 Ņemot vērā uz pirmo un otro jautājumu sniegto atbildi, uz trešo un ceturto jautājumu nav jāatbild.

Par piekto un sesto jautājumu

- 32 Ar piekto un sesto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka dalībvalstis uzņēmumiem, kas, izmantojot trešajām personām piederošus satelīta tīklus, retranslē televīzijas programmas, kuras ir aizsargātas ar nosacītu piekļuves sistēmu, un piedāvā saviem klientiem televīzijas programmu paketes, uzliek pienākumu bez maksas pārraidīt televīzijas kanālu, lai gan, pirmkārt, raidorganizācijai, kuras labā šis pienākums noteikts, ir iespēja par saviem līdzekļiem pārraidīt attiecīgo kanālu, izmantojot to pašu tīklu, un, otrkārt, šis pienākums aptvertu tikai aptuveni 6 % no visām mājsaimniecībām un šīm mājsaimniecībām ir iespēja skatīties šo televīzijas kanālu, izmantojot zemes apraides tīklu vai internetu.
- 33 Vispirms ir jākonstatē, ka Savienības tiesībās nav veikta elektronisko komunikāciju pakalpojumu nozares saskaņošana pilnībā, un līdz ar to pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums attiecībā uz aspektiem, kuri neietilpst it īpaši Pamatdirektīvā un Universālā pakalpojuma direktīvā, ir jāpārbauda, ņemot vērā LESD 56. pantu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 30. aprīlis, *UPC DTH*, C-475/12, EU:C:2014:285, 70. punkts).
- 34 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru televīzijas signālu pārraide, tostarp arī izmantojot kabeļtelevīziju, ir pakalpojumu sniegšana LESD 56. panta izpratnē (spriedums, 2007. gada 13. decembris, *United Pan-Europe Communications Belgium* u.c., C-250/06, EU:C:2007:783, 28. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 35 Runājot par jautājumu, vai tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā ietver ierobežojumu, kas ir aizliegts LESD 56. pantā, ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru pakalpojumu sniegšanas brīvība nozīmē ne tikai jebkādas diskriminācijas novēršanu attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, tā pilsonības dēļ, bet arī jebkādu ierobežojumu atcelšanu, pat ja tie ir vienādi piemērojami gan vietējiem, gan citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem, ja šis ierobežojums aizliedz, apgrūtina vai padara mazāk pievilcīgu tā pakalpojumu sniedzēja pakalpojumu sniegšanu, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, kurā tas likumīgi sniedz līdzīgus pakalpojumus (spriedums, 2007. gada 13. decembris, *United Pan-Europe Communications Belgium* u.c., C-250/06, EU:C:2007:783, 29. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 36 Ir jākonstatē, ka, uzliekot pienākumu pārraidīt noteiktas *LRT* televīzijas programmas uzņēmumiem, kuri, lai arī kāda būtu to reģistrācijas vieta, izmantojot satelītu, retranslē televīzijas programmas, kas paredzētas Lietuvas televīzijas skatītājiem, valsts tiesiskais regulējums pamatlietā rada pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu LESD 56. panta izpratnē.
- 37 Saskaņā ar judikatūru šāds LESD garantēto pamatbrīvību ierobežojums var būt pamatots, ja tas atbilst primāriem vispārējo interešu apsvērumiem ar nosacījumu, ka tas garantē izvirzītā mērķa sasniegšanu un nepārsniedz tā sasniegšanai nepieciešamo (spriedums, 2007. gada 13. decembris, *United Pan-Europe Communications Belgium* u.c., C-250/06, EU:C:2007:783, 39. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 38 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru kultūrpolitika var būt primārs vispārējo interešu apsvērums, kas pamato pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu. Plurālisma saglabāšana, ko garantē šī politika, ir saistīta ar izteiksmes brīvību, kas tiek aizsargāta ar Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. pantu, šī brīvība ir viena no pamatbrīvībām, ko garantē Savienības tiesiskā kārtība, tostarp Eiropas Savienības

Pamattiesību hartas 11. pants (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 13. decembris, *United Pan-Europe Communications Belgium* u.c., C-250/06, EU:C:2007:783, 41. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 39 Šajā gadījumā Lietuvas valdība norādīja, ka tādiem uzņēmumiem kā prasītāja pamatlietā uzliktais pienākums pārraidīt televīzijas kanālu *LRT Kultūra* ir, lai sasniegtu ar kultūras politiku saistītu vispārējo interešu mērķi, ņemot vērā šī kanāla būtisko sociālo un kultūras nozīmi Lietuvas skatītājiem.
- 40 Ar šādu kultūras politikas mērķi var pamatot pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu.
- 41 Taču valsts tiesiskajam regulējumam, ar kuru tiek radīts šāds ierobežojums, ir jābūt piemērotam, lai nodrošinātu izvīzītā mērķa sasniegšanu. Šajā ziņā, neskarot pārbaudi, kas jāveic iesniedzējtiesai, pienākums pārraidīt noteiktas televīzijas programmas var ļaut sasniegt ar šo pienākumu izvīzīto kultūras politikas mērķi tādējādi, ka ar to tiek nodrošināts, ka Lietuvas televīzijas skatītājiem, kuri piekļūst televīzijai tikai, izmantojot satelītu, ir iespēja skatīties kanāla *LRT Kultūra* programmas, kurām tiem citādi nebūtu piekļuves.
- 42 Attiecībā uz pamatlietā aplūkotā pasākuma samērīgumu, kas it īpaši izvīzīts piektajā un sestajā jautājumā, ja iesniedzējtiesai būs jālemj šajā ziņā, ņemot vērā apstākļus, kas tai darīti zināmi strīdā pamatlietā, Tiesa var tai sniegt norādes par faktoriem, kas būtu jāņem vērā šajā pārbaudē.
- 43 Kā Eiropas Komisija norādījusi savos apsvērumos, iesniedzējtiesai būtu jāņem vērā galalietotāju skaits vai procentuālā daļa, kas faktiski izmanto televīzijas kanālu pārraides līdzekļus, lai novērtētu pamatlietā aplūkota pārraides pienākuma samērīgumu.
- 44 Turklāt, lai novērtētu, vai pārraides pienākums pamatlietā ir samērīgs, iesniedzējtiesai būtu jāņem vērā – pēc to pārbaudes – tādi faktori kā prasītājas pamatlietā sniegto pakalpojumu gala lietotāju ģeogrāfiskais sadalījums, apstākļi, ka prasītāja retranslē kanālu *LRT Kultūra*, to nekodējot, tādējādi skarot lielāku sabiedrības daļu, un apstākļi, ka šis kanāls vai liela daļa tā programmu bez maksas ir pieejama internetā, kā arī zemes apraides tīklā.
- 45 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz piekto un sesto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka dalībvalstis uzņēmumiem, kas, izmantojot trešajām personām piederošus satelīta tīklus, retranslē televīzijas programmas, kas ir aizsargātas ar nosacītu piekļuves sistēmu, un piedāvā saviem klientiem televīzijas programmu paketes, uzliek pienākumu bez maksas pārraidīt televīzijas kanālu, ar nosacījumu, ka, pirmkārt, šis pārraidīšanas pienākums ļauj visu televīzijas programmu pārraidīšanas līdzekļu gala lietotāju lielam skaitam vai procentuālajai daļai piekļūt kanālam, uz kuru attiecas šis pienākums, un, otrkārt, ir jāņem vērā operatora, kam uzlikts šis pats pārraidīšanas pienākums, sniegto pakalpojumu gala lietotāju ģeogrāfiskais sadalījums, apstākļi, ka tas šo kanālu pārraida nekodētu un ka minētais kanāls bez maksas ir pieejams internetā, kā arī zemes apraides tīklā, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 46 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamaddirektīva) 2. panta m) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka televīzijas

programmas retranslēšana, izmantojot trešajām personām piederošu satelittelevīzijas tīklu, neietilpst jēdzienā “elektronisko komunikāciju tīkla nodrošināšana” šīs tiesību normas izpratnē.

- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/22/EK (2002. gada 7. marts) par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (universālā pakalpojuma direktīva) 31. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka dalībvalsts uzņēmumiem, kuri, izmantojot trešajām personām piederošus satelīta tīklus, retranslē televīzijas programmas, kas ir aizsargātas ar ierobežotas piekļuves sistēmu, un piedāvā saviem klientiem televīzijas programmu paketes, uzliek pienākumu pārraidīt televīzijas programmu.
- 3) LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka dalībvalstis uzņēmumiem, kas, izmantojot trešajām personām piederošus satelīta tīklus, retranslē televīzijas programmas, kuras ir aizsargātas ar nosacītu piekļuves sistēmu, un piedāvā saviem klientiem televīzijas programmu paketes, uzliek pienākumu bez maksas pārraidīt televīzijas kanālu, ar nosacījumu, ka, pirmkārt, šis pārraidīšanas pienākums ļauj visu televīzijas programmu pārraidīšanas līdzekļu gala lietotāju lielam skaitam vai procentuālajai daļai piekļūt kanālam, uz kuru attiecas šis pienākums, un, otrkārt, ir jāņem vērā operatora, kam uzlikts šis pats pārraidīšanas pienākums, sniegto pakalpojumu gala lietotāju ģeogrāfiskais sadalījums, apstākļi, ka tas šo kanālu pārraida nekodētu un ka minētais kanāls bez maksas ir pieejams internetā, kā arī zemes apraides tīklā, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

[Paraksti]